

Kedves Testvérek!

A figyelmemet most nem a gyógyításra, gyógyulástörténetre szeretném helyezni, hanem sokkal inkább arra a jelenségre, ami itt föltárul, ami egyébként ismerősnek tűnhet nekünk. Jézus tesz valami jót, utána pedig azt mondja: „Ne mondjátok el senkinek! Ne mondd el senkinek!” De itt többes számban hangzik el: „Ne mondjátok el ezt senkinek!” Majd szinte forgatókönyvszerűn a következményekről azt olvassuk: minél inkább tiltotta, annál jobban hirdették. Sok helyütt meg azt is olvassuk: Jézus nem is mehetett már a környező városokba, mert már akkor úgy tekintettek rá, mint egy csodatévő gyógyítóra.

Mi lehet az evangéliumi üzenete ennek a tiltásnak, nem annak, hogy ez a beteg ember meggyógyul. Hanem annak, hogy ott van az evangélium történetében újból és újból, hogy Jézus kér valamit emberektől. Általában a kérés azokhoz szól, akikkel jót tett, vagy akik ezt a jót látták, átélték, megtapasztalták, vagy az élménynek részesei. Ezek az emberek valami olyasmit tesznek, amit Jézus egyáltalán nem kért, hiszen azt kérte, hogy: „Ezt ne tegyétek!”

Az evangéliumban olvassuk, hogy az emberek szerfölött csodálkoztak, és azt mondták Jézusról: „Mindent jól csinál. Mennyi minden jót tesz, mindent jól tesz.” Innen szeretnék indulni, hogy mi az, ami miatt ezek az emberek nem teszik azt, amit Jézus kér tőlük? Ezek az emberek valami jónak a mámorában, élményében, örömeiben, tapasztalatában – így is mondhatnám – valami értéknek a bűvöletében élnek és cselekednek. A jó élményében cselekvő emberek valami olyasmit csinálnak, amire Jézus azt mondja, hogy: „Ne tegyétek!”

Jézus arra hívta meg az embereket, hogy bizonyos értékeket, bizonyos dolgokat, amire azt mondjuk, hogy jó, képesek legyünk elengedni azért, mert egy személy, mondjuk Jézus, ezt kéri tőlünk. Az Isten országának a logikája az, hogy mi újból és újból érzékenyek legyünk nem csak arra, hogy valami rosszat el tudjunk engedni. Hanem arra is, hogy valami jót elengedjünk, Jézus Krisztus személye, jelenléte, kérése miatt, vagy az isteni személy megjelenése miatt.

Amikor Jézus találkozik a gazdag ifjúval, akkor a gazdag ifjú azt kérdezi: „Mit tegyek, hogy üdvözüljek?”, és azt mondja Jézus: „Tartsd meg a törvényt! Tudod, mit kell tenni, csináld azt!” Mire a gazdag ifjú azt mondja: „De hát azt megtartottam, ifjú korom óta. Nincs még valami több, valami más? Te egy mester vagy, csak tudsz valami többet, mert ezt én már gyerekkorom óta tudom.” És akkor hogyan szól a szentírás? Azt mondja, megszerette az ifjút, és azt mondja neki: „Neked azt mondom, te add el minden vagyonodat, és gyere, és kövess engem!” Ez lenne a jónak a felülmúlása egy személy, és a személyesség irányában, egész személyesen, a gazdag ifjú esetében. Azt mondja a szent író: „A gazdag ifjú szomorúan távozott, mert nagy vagyona volt.” A vagyon az egy komoly érték, szoktuk is mondani. Vagyis nem tudta fölülmúlni a jót és az értéket Jézus személye, vagy az Isten személyének irányában.

A hegyi beszédben Jézus arról beszél: „Ha csak a tudásotok, a tudományotok, az igazságotok nem múlja felül az írástudókét, a törvénytudókét, akkor nem mehetek be Isten országába.” Melyek azok a helyzetek, amikor valami jóhoz igazodjunk, és ne személyhez. Máskor a személyekhez, de ne a személyességben bontakozunk és mélyülünk el?

Amikor például tömegben vagyunk. Kevésbé észleljük a személy voltunkat, és mások személy voltát is hajlamosak vagyunk kevésbé érzékelni. Akkor is így van, ha ez nem csak egy tömeg, hanem mondjuk egy nagyon erőteljes önazonossággal rendelkező csoportról van szó. Akkor ott sokkal könnyebb egy személyt nem személynek látni, és nem személyként bánni vele, mert egy tömegben vagyunk, és ez így hat ránk.

Amikor egy tekintélyszemélyre hallgatunk, tekintélyt tiszteletünk, ami a legtöbb emberre jellemző, az bizony megkísérthet bennünket, hogy a tekintélytisztelet alapján egy másik embert kevésbé vegyünk emberszámba. Milyen gyönyörűséges, ahogy Jézus újból és újból azt mondja, hogy „Ne az én szavamra csináljátok, gondolatok utána! Hogyan ítéled

meg? Te mit gondolsz erről? Gondold légy szíves át! Ne legyél szolgálékú!” Amikor tekintélyes személyekkel találkozunk, vagy számunkra tekintélyes csoportokkal, intézményekkel, hajlamosak vagyunk arra, hogy csak értékek alapján hozzunk döntéseket, és ne vegyük észre a személyeket.

Ha egy rendszer működéséhez hozzátartozik az, hogy bizonyos személyeket vagy csoportokat megbélyegezzon, ezt a huszadik században keményen megéltük, de ma is velünk van. A rendszerek működésének alapvető része, hogy megbélyegezzon személyeket vagy csoportokat, akkor a rendszer tagjaként hajlamosak leszünk nem személynek és nem embernek látni valakit, hanem akármiféle értékre hivatkozva, igazságra hivatkozva személytelenül, embertelenül bánni a másik emberrel.

Amikor a szentírásban a szövegeket olvassuk, fontos, hogy megkülönböztessük, „Jézus azt mondta a bénának” vagy a béna embernek. Ha valakire azt mondom „ez egy süket”, lehet megbélyegzés, ha azt mondom „egy süket ember”, akkor megtisztetem. Ha azt mondom „egy süket ember”, akkor kétségkívül legalább félig olyan, mint én, mert ember, mint én.

Amikor arra hivatkozunk, hogy boldogság, és „Isten is azt akarja, hogy boldogok legyünk”. Hát erre már tényleg nehéz mit mondani. A boldogságnál tényleg fényesebb értéket úgy emberi szinten nehéz is találni. Még ez sem teszi megengedhetővé azt, hogy ne bánjak veled személyként, mert hát „boldog akartam lenni”.

Amikor eljutunk oda, hogy a szentre hivatkozva, vagy valamit szentnek nevezve leszünk embertelenek egymással, ennek a csúcán pedig az áll, amikor Istenre hivatkozva bánunk embertelenül valakivel. De ebben az esetben az Istenre való hivatkozás azt jelenti, hogy Istent nem látjuk személynek, hanem a legfőbb értéknek. Ennél ijesztőbb és fenyegetőbb dolgot keveset látok, mint amikor Isten valaki számára valami legfőbb igazság csak, legfőbb érték, valami legfőbb jó, és nem egy személy. Mert a legfőbb jó és érték és igazság nevében annyi embertelenséget lehet elkövetni, hogy az emberi lélek belebetegszik.

Milyen gyönyörű, ahogyan azt mondja a szent író, odavitték a beteg embert, nagy a tömeg. Jézus nem egy süketet lát, egy dadogóst, hanem egy személyt. Emlékeztek, hogy volt a szövegben? Félrevonta őt a tömegből, félrevonta, félrehívta, hogy közöttük az két személy találkozása lehessen. Ahogy félrevonta őt, a gyógyítást úgy csinálta, hogy az a személy értse. Szerintetek Jézusnak nyálanzania kell az ujját, hogy csodát tegyen, meg fülbe dugdosnia? Szerintetek erre van szüksége? Meg muszáj az ég felé néznie? Ezekre Jézusnak pont semmi szüksége nincs. Kinek volt pont ezekre szüksége; a fülre, a nyelvre, hát a dadogós, süket embernek, annak a személynek. Másoknak nem lett volna erre szüksége, és másokat lehet, hogy ki se kellett volna emelni abból a tömegből, mert hallották volna, észlelték volna. Na de őt, őt ki kellett onnan hozni, hogy az kettejük között meg tudjon történni, aminek természetesen vannak tanúi.

Nagyon sok minden, amire a szentírásban úgy tekintünk Jézusra hivatkozva, hogy hát ez olyan, tényleg, Jézus maga mondhatta. Jézus mindenkit szeret, mindenkit megvált, mindenkire jó, hogy mindenkire jött. Ezt mi emberek, nem mindig tudatosul, hogy tényleg személyesen szólít és szól minden emberhez. Ennek vagy nézői vagyunk, vagy szereplői. Valójában Jézus nem rendkívüli szeretne lenni, hanem személyesen találkozni velünk. Nem rendkívüli dolgokat kér, hanem a személyes találkozást szeretne. Kész vagyok-e? Amen.